

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

AMvB Instelling Landelijk Natuurregister NDFF

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Partijen die de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringstaken Natuur en Omgeving inrichten: de provincies.

Partijen die betrokken zijn bij het feitelijke beheer en de exploitatie van het landelijk natuurregister Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) in de praktijk: IPO/BIJ12, de provincies en het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN).

Partijen waarvoor de AMvB regelt dat zij bepaalde gegevens zullen verstrekken aan het landelijk natuurregister NDFF: gedeputeerde staten en de Minister van LVVN.

Partijen die op vrijwillige basis natuurgegevens leveren aan het landelijk natuurregister NDFF, zoals soortenorganisaties, Waarneming.nl, terreinbeherende organisaties, ecologisch adviesbureaus en overheden.

Eindgebruikers van het landelijk natuurregister NDFF. Dat betreft het brede publiek, aangezien de AMvB regelt dat het register voor een ieder openbaar toegankelijk is.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Alle partijen zoals hierboven genoemd als (in-)direct belanghebbende. De NDFF bestaat al meer dan 15 jaar als private databank en publiek-private samenwerking, gedurende welke periode belanghebbenden daarover kennis hebben opgebouwd en daarmee ervaring hebben opgedaan. Voor het brede publiek geldt dat dit gedurende een kortere periode is gebeurd, aangezien de private databank NDFF pas op 11 februari 2025 publiek is opengesteld.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

De eerste afspraken tussen het ministerie van LVVN, IPO en IPO/BIJ12 (uitvoeringsorganisatie van IPO) voor de transitie van de NDFF stammen uit 2021 (Samenwerkingsovereenkomst Beheer en Exploitatie en Transitie Nationale Databank Flora en Fauna 2021–2024). De transitie van de NDFF van een private naar een publieke databank betreft dus een al langer lopend, gezamenlijk traject, waarvan de wettelijke verankering middels deze AMvB het sluitstuk vormt. De transitie werd aangestuurd door de stuurgroep NDFF-transitie, bestaande uit vertegenwoordigers van IPO (voorzitter), BIJ12 en het ministerie van LVVN. Namens de soortenorganisaties zat er een adviseur in de stuurgroep NDFF-transitie.

In het Bestuurlijke Overleg Natuur van 28 november 2023 is het voornemen tot wettelijke verankering ondersteund door de toenmalig minister voor Natuur en Stikstof en de gedeputeerden landelijk gebied van de provincies.

Als vervolg op de Samenwerkingsovereenkomst Beheer en Exploitatie en Transitie Nationale Databank Flora en Fauna 2021–2024, is op 23 januari 2025 een tijdelijke bestuurlijke overeenkomst openstelling NDFF vastgesteld en ondertekend door de Staatssecretaris van LVVN en gedeputeerde staten van de 12 provincies.

De partijen die op vrijwillige basis natuurgegevens leveren aan het landelijk natuurregister NDFF hebben in een programmaraad en in verschillende werkgroepen meegepraat over de NDFF-transitie. Wat deze AMvB betreft zijn ze met name betrokken geweest bij de totstandkoming van artikel 11.75, derde lid. Zij hebben in voorbereiding op dat onderdeel van de AMvB hun expertise ingebracht over welke soorten dermate kwetsbaar zijn dat waarnemingen daarvan beperkt moeten worden weergegeven, niet toegankelijk zijn of alleen toegankelijk zijn voor geautoriseerde gebruikers van het natuurregister NDFF.

Specifieke eindgebruikers van het natuurregister, die al gebruik van maakten van de private databank NDFF voordat deze werd opengesteld voor het brede publiek, zijn betrokken bij de transitie door middel van interviews en presentaties. Het goed in beeld krijgen van hun behoeften (hoe willen ze de data raadplegen?) betrof een essentieel deel van het ontwikkelproces. Voorbeelden van deze specifieke eindgebruikers zijn overheden, onderzoekers, adviesbureaus, terreinbeheerders en natuurbeschermingsorganisaties.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

Er bestaan diverse datasystemen met natuurgegevens naast elkaar. De private databank NDFF is daarvan de grootste, maar een stabiel perspectief voor de lange termijn ontbreekt, de kwaliteit is onvoldoende geborgd en de openbare beschikbaarheid van de gegevens in de databank is niet verzekerd.

- b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

De private databank NDFF kent vanaf het begin verschillende constructies en financieringsvormen, echter zonder een stabiel langetermijnperspectief.

- c) Wat is de omvang van het probleem?

Het gebruik van natuurdata uit de NDFF is onder andere nodig voor de uitvoering van het natuurbeleid, het opstellen van natuurrapportages en voor de verlening van omgevingsvergunningen. Het belang van goede natuurdata is ook duidelijk geworden in de stikstofcrisis, waar natuurdata nodig zijn in het kader van de vergunningverlening voor stikstof gerelateerde activiteiten en voor het bepalen van de voortgang van de Natura 2000-doelen. De NDFF dreigt echter zonder ingrijpen niet toekomstbestendig te zijn.

- d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

In 2016-2017 is de NDFF geëvalueerd. Dit heeft in overleg met belanghebbenden geleid tot een Veranderagenda voor de periode 2021-2024, die is uitgemond in de eerdergenoemde Samenwerkingsovereenkomst Beheer en Exploitatie en Transitie Nationale Databank Flora en Fauna 2021-2024. Doel van de Veranderagenda was te komen tot een kwalitatief hoogwaardige en toekomstbestendige natuurdatabank. Elementen uit de Veranderagenda waren onder meer het kosteloos beschikbaar maken van de natuurdata, aanpassing van de governance en wettelijke verankering van de NDFF in de Omgevingswet.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het beschikbaar zijn van natuurdata kan worden opgevat als een publiek belang. Rijk en provincies zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het natuurbeleid, waaronder ook de natuurmonitoring en het beheer van de natuurdata. De Minister van LNV is daarbij systeemverantwoordelijk. In het verleden is gebleken dat de kosten voor beheer en exploitatie van de NDFF onvoldoende gedekt konden worden door de opbrengsten van abonnementen en eenmalige leveringen. Daarbij is inmiddels sprake van open data, waardoor die opbrengsten zijn vervallen. Bij elkaar rechtvaardigt dit de publieke taak van de overheid (Rijk en provincies) voor de NDFF. Deze richt zich op het uitvoeren van de Veranderagenda, waaronder de wettelijke verankering. Dit wettelijke traject, het opstellen van een AMvB, is bij uitstek een overheidsaangelegenheid.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Eén centraal, openbaar toegankelijk, toekomstbestendig natuurregister met daarin gevalideerde waarnemingen van dieren en planten in Nederland.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

SDG 15: Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen op het vasteland, beheer bossen en wouden duurzaam, bestrijd woestijnvorming, stop landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe.

Brede welvaartsuitkomst: kwaliteit van de natuur en leefomgeving.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

n.v.t.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

n.v.t.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

n.v.t.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

n.v.t.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

De Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden (UDO) en de Data Protection Impact Assessment (DPIA).

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

De Nationale Databank Flora (NDFF) wettelijk verankeren als natuurregister in een AMvB onder de Omgevingswet.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

Door het aanwijzen van de NDFF als landelijk natuurregister in deze AMvB krijgt de NDFF een wettelijke basis, waardoor het voortbestaan van de natuurdatabank NDFF effectief geborgd is, evenals de openbare toegankelijkheid van de data en de kwaliteit van de data.

Door het aanwijzen van de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringstaken Natuur en Omgeving van de 12 provincies als formele beheerder van het natuurregister NDFF in deze AMvB, is er één beheerder in plaats van 12 afzonderlijke beheerders, terwijl tegelijkertijd rechtgedaan wordt aan de decentralisatie van het natuurbeleid naar provincies. Daarnaast kan de gemeenschappelijke regeling desgewenst ook voor andere uitvoeringstaken op natuur- en omgevingsgebied benut worden.

De AMvB heeft geen samenhang met het doenvermogen van burgers. Zij hebben vrije toegang tot de gegevens in het natuurregister NDFF, maar hoeven daar geen gebruik van te maken. Burgers wordt in deze AMvB niets opgelegd.

Naar verwachting heeft deze AMvB geen negatieve effecten qua regeldruk voor burgers, ondernemers of andere professionals. De AMvB verplicht hen nergens toe en werkt juist faciliterend en lastenverlichtend. Immers, doordat de data uit het natuurregister NDFF voor iedereen toegankelijk is, kan daarop eenvoudig worden teruggevallen bij het in beeld brengen van mogelijke gevolgen van projecten in het kader van de vergunningplicht. Dat maakt voor initiatiefnemers meer gericht onderzoek mogelijk.

Handhaving is niet relevant in het kader van deze AMvB, omdat die alleen iets oplegt aan gedeputeerde staten en de Minister van LVVN en niet aan burgers of bedrijven.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Het beheer van de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringstaken Natuur en Omgeving kan extra bestuurlijke drukte, procedures en administratie met zich meebrengen voor provincies. Dit kan kostenverhogend werken.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Het voornemen is om de voortgang jaarlijks aan de orde te stellen in een overleg tussen de directeur-generaal Natuur van LVVN en (de voorzitter van) het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringstaken Natuur en Omgeving. Hierin komen zowel het functioneren van de AMvB als van de gemeenschappelijke regeling aan de orde.

